

действителност, тъй като е завършил Киевската духовна академия. Не бива да се забравя и друго - в началото на 1861 г. той се изявява в Цариград като един от водачите на „младите“ в църковно-националната борба, печелейки симпатии с антиуниатските си статии и полемика с в. „България“.

Прави впечатление, че в „Книжиците“ коментарът за кризата в Русия е вpletен, явно не случайно, в статии, посветени на вълнуващи българското общество вътрешни актуални проблеми. Пред възникналата реална опасност за националното единство, поради започналото преселение, нерешаването на църковния конфликт и усилената униатска пропаганда, Т. Бурмов достига до мисълта за компромис. В анонимна статия под заглавие „Истинний цер за нашето положение“, той развива тезата, че на българите е нужен преди всичко един добър „устав“, който да изравни правата на българи и гърци в църковното и обществено управление, а не непременно независима йерархия²⁷. Отстъплението от народното искане е очевидно свидетелство за промяната в позицията на редактора и предизвиква негодувание у повечето читатели. Събратята му по перо разгадават неговото авторство, разочаровани и вече обвиняващи го в склонност към спогаждане с Вселенската патриаршия. Основателно или не за редактора на „Български книжици“ се затвърждава мнението, че е проводник на политиката на Руския Синод за примирение на българите с нищожните отстъпки на Патриаршията. Може би, за да опровергае подозренията, Бурмов изостря тона си към руския царизъм. Не е изключено да е имал и съавтор при написването на следващата статия, съдържаща още по-критични оценки за руската социална действителност, които пък смущават русофилски настроените читатели с консервативни убеждения.

При по-нататъшно проучване отношението на редактора на „Книжиците“ към обстановката в Русия трябва да се имат предвид реакциите на в. „Дунавски лебед“ и на в. „България“. Първият вестник без бавене отпечатва получени от Варна и Браила дописки - своеобразен публичен отговор на една от поместените от Т. Бурмов анонимни статии²⁸. Така Раковски косвено се присъединява към упреците срещу редактора на списанието, но не заради коментара по положението в Русия, а заради съглашателството на автора с руската политика при разрива с Цариградската патриаршия. Още през 1860 г. Драган Цанков в острастената полемика по повод униатското движение не веднъж подхвърля подозрения, че Т. Бурмов е повлиян от панславистите²⁹.

В същото време самият **Драган Цанков**, успоредно с редактора на "Български книжици", макар и воден от други мотиви, отразява в своя в. „България“ още по-нашироко политическите борби, разтърсващи тогава руското общество. Авто-